

# שהחלימו להקים עיר בתש"ז?

פרס נתן מיד את תמיכתו לרעיון, שלח את האנשים להתייעץ עם מהנדסי תה"ל, בקשר לאפשרויות התוכנית. המהלומה היתה מיידית וחזקה. התברר שאין אפשרות לבצע את התוכנית, מבחינה טכנית. תעלת מים עלולה להמליח את כל מקורות מיהתהום; היא צריכה לעלות 3 מיליארד דולר; ומלבד זאת — יכול צינור נפט אחד למלא את מקור מה של תעלה כזאת.

קבוצת הצעירים, שניים מהם מכונאים בחברת תעופה פרטית, אחד עובד מכון ה' בדיק, אחד מורה למלאכה ונערה אחת, מצאו מיד תוכנית אלטרנטיבית: על הגב יוכרו כעל מחוץ נוער. יוקם שם מימשל עצמי, והנוער יפתחו ויבנה אותו. האם זה אפשרי? האין זה חלום שיתנפץ עוד בנסיון ראשון וימנע נסיונות נוספים? כשלב נסיוני ראשון החליטו להקים עיר נוער, שתשמש, אם תצליח, דוגמה לעיר נוער נוספות שיקומו בנגב.

★ ★ ★

## בני כפייה דתית

כדי להתחיל במימוש הרעיון היה צורך לארגן גוף לביצוע המשמה. וכאן התרחשה ההפתעה. לפתע התברר ש"משהו רדום אך קיים בשכבות רחבות של



מעל הצוק המשיקף על מפא"י, על השטח בו הם רוצים להקים בעתיד את ביתם ולבנות מכתש רמון, מתבוננים את עתידם. הבנות מהוות עתה כ־40 אחוז מחברי הקואופרטיב, חזוהו, פקידה במרכז יחס די טוב בהשוואה לגופים התיישבותיים צעירים אחרים בארץ.

## „כאן ניבנה עתיד!“

ירם, טרקטוריסט בסולל-בונה, וחברתו

להסכים לאיסור מכירת בשר חזיר בעיר. מה שאנחנו עושים, שקלנו את הצעד מכל הצדדים ופשוט נראה לי שמבחינה חברותית טוב יותר לחיות בחברה כזאת.“

להסכים לאיסור מכירת בשר חזיר בעיר.

★ ★ ★

## סיבות רבות ורעיון אחר

**כיום מונה הגוף כ־200 איש.** אלה ברובם צעירים באמצע שנות העשרים. לכל אחד מהם יש סיבה משלו, בגללה הוא רוצה ליהפך לאזרח העיר החדשה. אברהם פלדסמן (24), מורה לחשמל ו־ שרטוט בבית-ספר הטכני של אורט, הינו הטיפוס האידיאליסטי. הוא נמנה על ראשוני יוזמי הרעיון, מאמין שהעיר שתוקם תוכל לשמש דוגמה לצורת-חיים חברתית חדשה. הוא עצמו היה רוצה להקים בעיר בית-ספר טכני לנערים עובדים, שיקלו נערי-רחוב מערים אחרות. „אני לא מתבייש בזה“, מודה אברהם, „ילד בסרביה וחניך השומר הצעיר, אני עוד מאמין בציונות.“

מונשה לוי, פקידה הקרן-הקיימת בירושלים הצטרף משום שהרגיש בצורך לעשות משהו. „אני מבוסס בעיר ויש לי הכל, אבל מה התכלית ביציאה בוקר בוקר לעבודה במשרד ולבילויים בערב?“

ירושלמית אחרת היא צילה לוי, אף היא פקידה בקרן-הקיימת. אותה משכה בעיקר החברה: „אני לא חושבת שזאת חלוציות

ישנם אנשים שהצטרפו משום שהם אוהבים את הנגב, יש בחבורה שוחררי-הרפתקאות ומשימות-חדשות, וישנם גם כאלה ה־ מאמינים שבמיסגרת החדשה יוכלו להעלות את רמת-חיהם ולחיות טוב יותר.“

הרבה התלהבות נעורים והרבה תמימות כרוכים במיבצע החלוצי של מאתיים ה־ צעירים. כאשר יעלה חיל-החלוץ שלהם, בעוד חודשים מיספר, לתקוע יתדות ראשוני נגב לעיר החדשה, יליו אותם החששות של אלה שהיו עדים למיפעלים חלוציים דומים, אם כי מצומצמים יותר, שהסתיימו בכישלון. אולם עצם העובדה שקיימים צעירים ישראלים ליים שהיו מסוגלים להוליד רעיון מעין זה בכוחות עצמם, ללא לחץ חיצוני, ושהרעיון מושך מאות בני-נוער, היא ההוכחה הטובה ביותר שעדיין אפשר לעורר את הנוער ה־ ישראלי להתעלות ולהגשמה בלתי-מוכתבת מגבוה.“

\* המעוניינים להצטרף לגוף, יוכלו לפנות לפי תיבות הדואר 20220 ת.א. 9036 חיפה 2048 ירושלים.



## קמת עיר במצפה רמון, על שאלה ארגונית

נערכו תוכניות לניצול חול הזכוכית, החרי- סית ועפרות הברזל המקומיים. משרד הבטי- חון הבטיח להקים בעיר מיפעל ביטחוני. משרד המסחר והתעשייה הבטיח לעזור ל־ הקמת מיפעלי אלקטרוניקה, בניין וסרימה. לוי אשכול אף העלה רעיון של מיפעל למכשירי טלביזיה.

הנוער הישראלי, משהו הזקוק רק לניצוץ כדי להידלק. אנשים שמעו על הרעיון, צחקו ולעגו. במחשבה שניה קיבלו את הדבר ברצינות יתרה. כעבור זמן-מה נרתמו למיפ- על בהתלהבות.

הצעירים הגלהבים מצאו כימעט את כל הדלתות פתוחות בפניהם. הובטחה להם עזרה מכל צד, בתיכנון, בעזרה כספית, בעזרה מיקצועית. ואילו הם לא הסתפקו בצד הכלכלי של העסק. לא היה להם די בעובדה שיוכלו להקים עיר, לעבוד בה ולחיות בה. הם רצו גם להקים חברה טובה.

תחילה גובש גוף קטן. חבר גייס חבר. פגישות התקיימו בבת-יקפה בצפון תל-אביב, בהן נרקמו תוכניות והועלו הצעות. הצטרפו פקידים של קרן הקיימת ומשרד המכס בירושלים, פקידים באנקים מתל-אביב, טרקי- טוריסט מטולל בונה וכלכלן ממשרד המסחר והתעשייה. בסודי-סודות, מחשש שהפירסום עלול להזיק למפעל, ושעשויים לנצלו ל־ תעמולה מפלגתית, הוחלל במעשים.

שתי פגישות נתקיימו בהשתתפות בין גוריון, שנתן את תמיכתו לתוכנית. שרי הממשלה מכל המשרדים התייחסו לעזרה ממשית. שמעון פרס העמיד תקציב, מתקציבי משרדו, לניהול פעולות ארגון ראשוניות, מינה את אלחנן ישי, מנהל אגף הנוער והנחל במשרד הבטחון, כאיש הקשר על הגוף. היו הצעות שונות לגבי מקום היישוב החדש, בנגב. לבסוף הוחלט שהעיר תוקם בסביבת מכתש רמון, שם אפשר יהיה להקים תעשייה שתתבסס על מחצבי המקום.

הנוער הישראלי, משהו הזקוק רק לניצוץ כדי להידלק. אנשים שמעו על הרעיון, צחקו ולעגו. במחשבה שניה קיבלו את הדבר ברצינות יתרה. כעבור זמן-מה נרתמו למיפעל על בהתלהבות.



**מקום העיר** הרמה הצפונית למכתש רמון, היא המקום אותו בחרו חברי הקואופרטיב הצעירים — הנראים בתמונה מפוזרים בשטח — להקמת עירם. משרד-העבודה מציע להם, לעומת זאת, להצטרף כשכונה למצפה-רמון הקיימת.